

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Sociologie în seminariile noastre

Idealul urmărit în creșterea preoției este: cât mai multă cultură teologică și cât mai mult caracter moral.

Vremurile însă în care trăim, ne silesc să completăm acest ideal în direcția ideilor ce dominează astăzi.

Masele poporului au luat în urma războiului altă față. Dorința de a-și crea viața cât mai plăcută și mai ușoară, nici când poate n'a stăpânit cu atâta putere ca în ziua de astăzi.

Preoțimea noastră, în covârșitoare majoritate, este încă tot preoțime *rurală*, care dacă are ochi de văzut și urechi de auzit, zilnic trebuie să se convingă, că viața poporului care până aici se asemăna cu suprafața unui loc liniștit, astăzi este ca marea agitată. Nemulțumiri, plângeri, împotrivire legii, dorințe care cer să fie la moment satisfăcute, sânt fenomenele sufletești, ce stau în fața preotului și cearcă să-i clatine corabia pe care o cârmuește.

Preotul, în urma creșterii și culturii sale, are un crez ideal despre viață. Ceeace predică, și trebuie să predice, este abnegațiunea, jertfa, iubirea deaproapelui, prețuirea mai pe sus a bunurilor sufletești.

Preotul admite gustarea vieții cu toate bucuriile ei în măsura, ca această viață de aici să nu fie în detrimentul vieții viitoare, ci din contră: o pregătitoare a ei.

Și realitatea este clară pentru ori și cine, că masele din ziua de astăzi cu greu se pot împăca cu ceea ce le ofere idealul de viață creștin. Masele totdeauna au raționat prea puțin și nici astăzi nu-și dau seamă de consecvențele grele ale faptelor lor. Masele s'au plecat în toate timpurile înaintea acelor cari le-au știut bine ghici dorințele și le-au știut făgădui împlinirea celor mai fantastice visuri.

Trebuie să ne întrebăm serios: care poate fi situația și conduita preotului nostru astăzi, când masa poporului nu mai este cea veche, ci una nouă, ale cărei idealuri nu se mai ridică cătră ceruri, ci caută să se înstăpânească cât de bine aici pe pământ.

Ag tațiile, împreunate cu alegerea deputaților și a senatorilor din zilele noastre, ni-au dat prețios material pastoral, din care putem scoate amare, dar și folositoare cunoștințe.

Candidații, cari toți sânt cu bune intențiuni și cu dragoste ferbinte pentru binele țării, în campania lor în primul loc au descins la casa preotului să vadă că

de ce culoare este părintele, socotind că vorba și sfatul lui va putea înrăuri succesul într'o parte, sau alta. Și cum personalitățile marcante călătoresc de obicei însoțite de fotografi și de gazetari, așa s'a întâmplat și de astădată. Până când candidatul a făcut diagnoza patriotică a părintelui, gazetarul a stat de-o parte cu creionul și cu hârtia atât de răbdătoare. Dacă și-a avut părintele păreri sale întemeiate de a nu ceda dorințelor candidatului, s'a trezit degrabă «fotografiat» atât înaintea poporului prin dl candidat, cât și în gazetă prin dl corespondent.

A fost preotul prudent și a mers cu curentul, — apoi i s'a și făcut o icoană atât de splendidă în gazetă, încât s'a minunat el singur ce om distins, ce patriot și părinte devotat al bisericii și al neamului a devenit el dintr'odată...

A fost prudent și dl candidat *după reușită*, — și dacă n'a împlinit tot ce a făgăduit, earăși părintele trebuie să încaseze vorbele de ocară și amărăciunea desiluziilor.

Ar fi interesant când cineva și-ar lua osteneală adunând toate icoanele făcute la adresa fraților noștri prin gazete în timpul campaniilor electorale, și cele frumoase, și cele urâte, și le-ar studia din punct de vedere pastoral. Concluzia nu ar putea fi alta, decât că părinții poporului și cei slăviți, și cei huliți au pierdut enorm de mult din punctul de vedere al chemării lor de a imita pe Hristos în vorbe și în fapte.

Hristos a evitat orice sgomot, orice ovații, și de câteori nu s'a făcut nevăzut din mijlocul mulțimii, care voia să-l proclame împărat pentru că a dat pâne flămânzilor și a vindecat pe cei bolnavi.

Și e sigur, că aceasta ar fi și chemarea preotului de astăzi, să evite orice foc bengalic, orice părtășenie la făgăduielile ușuratic, care nu au nimic de a face cu chemarea lui. — Da, e ușor de zis, și greu de făcut, vor răspunde colegii — pentru că e imposibil să ieși cu fața curată și să mulțumești pe toți în vâlmășagul atâtor păreri contrare.

Sigur, este artă să te știi purta și susținea în vâltoarea curentelor sociale, și arta aceasta va trebui de azi încolo să fie propusă intensiv în școala în care se prepară preoții.

La alte confesiuni mulți preoți merg în teritorii pur industriale, — dar biserica în vederea greutăților cu care va avea să se lupte preotul, îl pregătește din bună vreme, așa că el ajunge perfect pregătit pentru viitorii lui credincioși. Studiul sociologiei

în școlile acestor străini este tratat cu toată profunzimea și serioșitatea.

Acelaș lucru ar trebui să-l facem și noi. Preotul nostru, încă din școală, trebuie să cunoască legile vieții sociale. Să știe ce mișcă, ce impresionează masele, cum judecă și cum lucrează ele, cum se comportă sufletele naive la făgădueli și îndemnuri.

În cunoștința legilor sociale, preotul va ști să-și pregătească calea mai ușor în luptele sociale și va avea îndrumarea trebuincioasă cum trebuie să între cu sf. evanghelie în sufletul oamenilor de orice condiție socială.

În predicile lui, cu colorit social, va ști să facă imposibile și fotografiile gazetărești viitoare.

Preotul este singur lui Hristos slugă, ear celorlalți este lumină și sare.

Prot. Dr. Ștefan Cioroianu

Adausele familiare

Congresul funcționarilor publici, întrunit în zilele trecute, ocupându-se de salarizarea funcționarilor, și-a exprimat dorința, între altele, de a se plăti și pe viitor adause familiare funcționarilor cu familie.

Această chestiune, a cărei îndreptățire o găsim exprimată și în cuvintele Mântuitorului: «Purtați sarcina unul altuia și așa veți plini legea», ne privește și pe noi, preoțimea, pe deoparte fiind cunoscut, că cele mai blagoslovite case cu copii sânt de obicei ale preoților, pe de alta fiind tot atât de cunoscut, că preoțimea este mai slab salarizată între toți funcționarii, cari trăesc în aceleași condiții de viață, la sat.

Scumpirea excesivă a traiului, ca urmare a războiului, a produs mari nemulțumiri în populație, cu deosebire la funcționari, necesități a-și cumpăra, după cursul zilei, toate articolele de prima necesitate: alimente, îmbrăcăminte, lemne etc. cu bani gata.

Salariile fixe nu mai asigură minimul necesar vieții conform poziției sociale ce are funcționarul, — din acest motiv vedem alătea congrese, amenințări de greve ș. a.

Ca sanare a nemulțumirilor s'a cerut atât în decursul războiului, care a adus scumpetea, cât și după război, când scumpetea a crescut și crește, — urcarea salariilor fiecărei categorii de funcționari, apreiindu-se totodată pregătirea și munca depusă la ajungerea aceleiași situații.

Încercările de îmbunătățire, rămase fără rezultat, n'au putut produce mulțu-

mirea așteptată, din cauza variației prețurilor și a greutăților familiare ale fiecărui funcționar în parte.

Nemulțumirea a crescut și mai mult, când adausele familiare, cunoscute dinaintea războiului ca un produs al progresului social s'au oprit dintr'odată. Prin aceasta funcționarul cu copii n'a putut ține pas cu cel fără de copii; căci, până când omul singur abia putea face față cheltuielilor zilnice pentru sine, celalalt a trebuit să se înglobeze în datorii.

A munci mai mult sau a căuta îmbunătățirea traiului prin avansare sau prin schimbarea carierei, earăș a fost greu pentru cel cu familie.

La noi, la preoțime, ștergându-se chițibușurile și nedreptățile legii de congruă — deși n'am putut ajunge a fi mulțumiți cu salarizarea, — am ajuns totuși o uniformizare, recunoscuți fiind egali în rang, egali în datorințe, și egali și în salariu. Având acum nemulțumirea cu stabilirea minimului de salariu, care este departe de a fi corăspunzător nevoilor zilnice crescute treptat cu timpul ce trece de azi pe mâne, — îndoită și îndreptătită nemulțumire avem cei cu familii numeroase, cu câte 3—5 copii la școală. — Această nemulțumire numai atunci va înceta, când în baza principiilor umanitare ni se va da și nouă posibilitatea de a trăi, ear aceasta nu se poate decât participând și alții la purtarea sarcinii noastre, conform poruncii Mântuitorului.

Li se va părea, poate, unora că este nedrept a pretinde dela stat să contribuie deosebit la susținerea familiei unuia sau altuia, căci statul remunerează numai munca, și aceasta este egală la toți. În acest caz ar trebui să ajungem să ne plătească munca după oră, prin ceace tocmai celor mai bine salarizați funcționari superiori ar trebui să li se scadă din salariu. Această egalare s'a făcut în Rusia, și cred că în alte părți nu o dorește nimeni.

Principiul nostru este că salarizarea să se considere ca mijloc pentru asigurarea existenței funcționarului conform rangului și situației sociale, precum și muncii prestate; îndată ce depășim una dintre aceste condiții producem nemulțumiri. La muncă trebuie considerată — poate cea mai grea — creșterea unei familii, — a

fi indiferenți față de aceasta, însemnează a nu ne păsa de perpetuarea și înaintarea neamului nostru.

Pentru noi, păstori sufletești, este datorință de frunte a stăruii și sprijinii lupta tuturor funcționarilor pentru a se vota, celor cu familii, adausele familiare: numai astfel dovedim altruismul ce-l propovăduim prin cuvintele apostolului:

«Purtați sarcinile unul altuia și așa veți plini legea lui Hristos!» P. C.

La moartea lui Andrei Bârseanu

În Neamul Românesc din 23 I. c. dl N. Iorga scrie următorul prim-articol:

Andrei Bârseanu, președintele «Asociației» părăsește Ardealul său, acela care l-a născut, l-a crescut și de care nu s'a depărtat niciodată, fără a se gândi însă a face din el o armă contra siguranței marii patrii răsărite ca prin minuni. Il părăsește tocmai atunci când e mai mare nevoie de oameni ca dânsul.

Suflet de poezie, el a dat versuri de o liniștită, dar duioasă și nobilă inspirație. Inimă iubitoare de tineret, el, căruia nu i-a fost dat să crească în casa lui copii cari să-i ducă numele și fapta mai departe, a fost o viață întreagă idealul profesorului care nu știe ce e supărarea, cum nu știe ce e oboseala: din graiul lui măsurat și blând s'au desfășurat lecții de un ceas, ci învățătura de o viață.

Minte perfect echilibrată, stăpânind armonios însușiri pe care le făcea să reiasă numai cu cea mai perfectă discreție, el a trăit între cărțile lui luând din ele numai ce era mai potrivit ca să completeze frumoasele cunoștințe pe care și le căpătase în studioasa lui tineretă. Într-o lume silită la izolarea provincială, adesea rău sfătuitoare, întăritoare la ambiții și trezitoare de uri, el a fost totdeauna prietenul celor buni, îndreptătorul celor șovăielnici, acela de la care și cei mai răi erau siguri, că pornind pe altă cale, vor găsi cea mai deplină fertare și primirea cea mai frățească.

Era în ființa acestui om palid, cu privirea tristă, cu glasul învăluit de o veche suferință, alinată prin cele mai iubitoare îngrijiri casnice, ceva care l punea la o parte de trivialele încercări ale puterilor cari se luptă pentru a stăpâni o societate — și aceasta-i creia un loc cu totul deosebit, în care era ceva misterios și sacru, ca oriunde o mare onestitate stă alături cu o modestie încântătoare.

«Asociația» nu putea să aibă mai bun președinte. Pentru întâia oară ea își recunoștea într'insul misiunea ei însăși. Cuvântările acestui om de adevărată cultură, cu o superioară valoare etică, sânt lecții de morală publică și capitolele unui catehism al ideii cultural-naționale.

Nimic din nerăbdările, din violențele și nedreptățile acestor timpuri tulburi n'a putut

atinge conștiința înțeleptului. Jignit crud el însuși, el n'a găsit un cuvânt de protestare contra moravurilor războiului civil în care trăim. Dacă în Ardealul care și-a pierdut cumpătul în clasele de sus, ar fi rămas numai un singur om mai presus de partidul său, de confesiunea sa, de provincia sa, acela ar fi fost de sigur Andrei Bârseanu.

Sânt oameni cari pot transmite, când închid ochii, sufletul lor întreg instituției pe care au condus-o, cauzei căreia i s'au devotat. El era dintre aceia. Nimic nu trebuie adaus la ceea ce a fost el, nimic nu e iertat să se retragă din această comoară morală.

Astfel, la dispariția lui, avem sentimentul atât de rar că nimic nu s'a schimbat în jurul nostru, nimic alta decât bunii ochi blânzi pe cari nu i vom mai vedea niciodată și zâmbetul trist care mângăie toate tristețile umane.

„Societatea națiunilor“

Caută omul din zilele noastre după puncte de razim în oscilările sociale, financiare, morale, — vrea o anghiră, pe care să o lase în pământ, ca să aibă de ce să se țină. Una din anghirele acestea poate să fie și trebuie să fie «Societatea națiunilor».

Prilejul este binevenit ca să ia la cunoștință preoțimea acestui organ de publicitate activitatea frumoasă și rodnică a acestei societăți, fiindcă în 4 Sept. a. c. se va deschide a 3-a adunare generală, în orașul Geneva unde este sediul societății.

«Societatea națiunilor» s'a constituit în urma «Pactului» din tratatul dela Versailles (1919), la îndemnul direct al președintelui de pe atunci Wilson, care a și presidat comisiunea respectivă. Scopul societății este exprimat în următoarele puncte: «Marile puteri contractante, considerând că pentru ca să se desvolte cooperarea între națiuni și pentru a le garanta pacea și siguranța trebuie să se accepte anumite obligațiuni de a nu recurge la război, de a întreține la lumina zilei (deci nu secret) relațiunile internaționale fondate pe justiție și onoare, de a observa cu rigoare prescripțiile de drept internațional, de a face să domnească justiția și de a respecta cu scrupulozitate tratatele — adoptă prezentul Pact, care institue Societatea națiunilor».

În fruntea comitetelor Societății națiunilor au trimis cele 45 de state, cari au subscris Pactul pe unii din cei mai buni, pe unii din cei mai experți bărbați de stat, oameni cu vederi largi, dar totodată și oameni de inimă. Este de ajuns să amintim că «bunicul societății», «cel mai bun lucrător, cel mai cu credință și cel mai activ la Societatea națiunilor» este Leon Bourgeois reprezentantul Franței, actualul președinte al senatului francez, că Robert Cecil din partea engleză ia parte activă, cu lozincă: «Indrăzniți întotdeauna!», că lordul Grey sprijinește societatea din răzputeri, și alți zeci și zeci de bărbați de stat cu reputație universală se trudesă să ne ofere «harta diplomatică a secolului al XX-lea».

FOIȘOARA

Cântarea în biserică

Despre corurile religioase în biserică, preotul P. Chirica arată în N. R. B. că a făcut următoarele experiențe:

Ereticii, alături de predica evangheliei prin care ei totdeauna — în chip ciudat și tendențios — caută să stoarcă talmăciri potrivite scopului lor, au mai ales corurile religioase. Așa fiind lucrul, e firesc ca adunările lor să capete un colorit nou, față de curioșii care sânt atrași de melodiile dulci ale aderenților dresați pentru coruri. În discuție s'a pus și chestiunea aceasta, dacă nu ar fi necesar și frumos ca și în bisericile noastre să se alcătuiască coruri religioase. Ideea a prins, și din multe părți, și din multe cercuri oficiale chiar, s'a dat pronunțări categorice și îndemnuri pentru crearea corurilor religioase atât la orașe, cât și la sate.

Întrebarea primă însă este aceasta: putem avea elemente la sate și la orașe pentru alcătuirea acestor coruri? În particular vorbind cu mai mulți frați preoți, mi s'a răspuns de unii

că aceasta nu se poate generaliza, deoarece nu toți preoții au talent, ear de au talent la cântat nu știu muzică, că în fine nu e timp pentru așa ceva, că nu vine lumea la așa ceva, că nu avem elemente mai ales la sate.

Dacă acestea ar fi adevărate, ar trebui să desperăm, o spun drept. Eu am înființat la mine în sat un cor religios. Cu el dimpreună am colindat multe sate oficiind slujbe în biserici sau ținând conferințe creștine prin școlile satelor. Pentru înființarea unui asemenea cor am ținut seamă de următoarele:

1. am isbutit să înjgeb o mică comunitate de adevărați creștini desfășurați de poftele lumii;
2. punându-le evanghelia sub ochi, i-am condus la ideea înaltă că Mântuitorul este la îndemâna noastră spre a-l chema oricând pentru mântuirea noastră;
3. chemarea Lui o facem cîntînd evanghelia, urmînd în biserică cu credință și viețuind o viață de adevărați creștini;
4. i-am convins că adunările noastre au cale de mântuire numai dacă ne vom înălța sufletele către Dumnezeu prin rugăciuni curate și cântări duhovnicești.

Iată-mă după 6 ani de predică nelncetată la înjgebarea corului. Am cântat eu întâi puțin, apoi mai mult, până ce m'am văzut urmat din întreaga adunare de câte-va glasuri dulci care se distingeau. Cântarea mea — fie imn religios, fie răspunsuri la liturghie, — am adresat-o tuturor. Pe toți i-am invitat să cânte după puterea glasului, unul mai tare, altul mai încet, dar să cânte, căci Domnului cântăm. Nădejdea mi-a fost mare, dragostea nebiruită, și eată am ajuns la un lucru foarte frumos.

Țăranii noștri pot cânta foarte frumos. Astfel că azi cântăm toată adunarea cu multă simetrie. N'am căutat să țiu seamă de tehnica artistică muzicală, nu. N'am căutat să selecționez talente distinse, sau să am cor pe 4 voci sau 3 voci, ci am căutat și prin slujba din biserică și prin predica evangheliei și prin muzica creștină să ne punem pe adevăratul drum de mântuire.

Avem nevoie întâi de creștini mântuiți — și pentru aceasta trebuie să lucrăm — și apoi cu aceștia ușor vom alcătui coruri creștine lipsite de orice interes și fățărnicie. Când creștinii noștri vor fi convinși de cătră noi, că în planul lor

Greutățile sânt foarte mari, firește. În epoca noastră, când relațiile economice, fac unui financiar american, Vanderlip, impresia că se află într-o «casă de nebuni», cu fluctuațiile vertiginose ale valutei, cu nestabilitatea transportului, etc., când munca intelectuală este atât de depreciată, când apetiturile claselor sociale și națiunilor sânt atât de nepotolite, este grozav de greu să aduci pe oameni și popoare la nește norme hotărâte, mai modeste, dar viabile.

Cine citește cu atenție buletinele lunare editate de «Societatea națiunilor», și istoricul societății (ca d. e. acela scris de dl Brunet), precum și dările de seamă din broșurile volante, ajunge la convingerea că societatea aceasta își dă mari străduințe de a produce un *modus vivendi* între concepții diametral opuse. Este o problemă vitală aceasta pentru omenire, de aceea și noi, românii, va trebui să urmărim cu deosebit interes dezvoltarea societății acesteia.

Dl Tardieu, unul din conducătorii politici ai Franței, declară în cartea sa, în care apără tratatul de pace de la Versailles: Pacea (La Paix):

«Elaborarea progresivă a unei legi internaționale este întreprinderea cea mai anevoioasă de care s'a apucat vreodată umanitatea... Chiar în urma naturii sale se mișcă problema între două poliuri contradictorii: între necesitatea unei organizații internaționale: dificultatea de a o concilia cu suveranitățile naționale».

Cu elaborarea acestei legi internaționale și cu concilierea suveranităților naționale își dau osteneala reprezentanții Societății națiunilor să iasă la cale.

Ce a săvârșit până acum societatea națiunilor? A încercat să codifice și să organizeze «munca» — sub conducerea fostului ministru Thomas, de care au auzit și românii mult, de pe când ne-a vizitat, în decursul războiului. A ținut conferințe internaționale ale muncii, în Washington și Gênes, a înființat un birou internațional al muncii, clarificând multe probleme, cari sânt comune tuturor țărilor, ca d. e. lucrul copiilor și al femeilor gravide, lipsa de lucru, ziua de muncă de 7 ore, grevele, — pregătește convenții muncitorești, cu colaborarea delegațiilor guvernelor, a organizațiilor patronale muncitorești. E vorba să se cristalizeze convingerea că mizeria socială dintr-o țară își are efectul și asupra țărilor înconjurătoare și că numai o colaborare poate asigura o existență fericită pentru toți. O altă organizație a Societății națiunilor este aceea a comunicațiilor și a transitului, care și a ținut o conf. internațională în Barcelona (1921), cercând să ușureze transportul mărfurilor și a materiilor prime, pentru ca să poată progresa comerțul internațional. O organizație internațională de igienă s'a aliat cu oficiul internațional de igienă, care există încă din 1907, aducând reale servicii cu mijloacele preventive contra boalelor molipsitoare, cari amenințau să decimeze Europa: Ciurma, tifosul, etc. Lupta, care se dă împotriva opiumului, a foametei din Rusia, a boalelor sexuale încă

de mântuire intră și cântarea dulce creștină, vom asista la lucruri minunate. Pentru buna reușită a acestui lucru se cere din partea noastră dragoste nebiruită.

În felul acesta, bisericile noastre vor avea o înfățișare absolut nouă și ca fond, și ca formă. Dorința de a fi copărtași la cântarea creștină se manifestă la foarte mulți păstoriți; dar și — prin conducerea ta — nu vor putea face parte din cor, până ce nu se vor vedea absolut hotărâți pentru o viață plină de pocăință. Cânt Liturgia în biserică cu tot poporul, dela copil până la bătrân. Cânt imnuri creștine cu tot poporul. Dela mine din altar, până la ușa pridvorului toți cântăm pe două voci. Astfel, generalizându-se în toate bisericile, sectele vor dispărea în mod sigur. Sânt păreri de ale mele și le-am dat publicității, în urma scrisorilor primite dela mai mulți preoți, cari s'au arătat foarte doritori de a începe o lucrare de felul acesta și aveau nevoie de ceva lămuriri. Am lucrat în sensul acesta, crezând în mod hotărâtor că sânt pe adevărată cale de luminător al satelor.

este vrednică de laudă. Secția economică, financiară și-a dat și ea osteneala să clarifice întru câțva situația mondială convocând conferințe internaționale ca cea din Bruxelles (1920).

Una din instituțiile cele mai salutare este «Curtea de justiție internațională», care s'a deschis în anul acesta, în Haga. Este vorba să dea opinia publică din toate țările o importanță cât de mare acestei «curți de justiție», ca să între în convingerea publică adevărul că un război se poate înăltura, spre binele omenirii, dacă se găsește posibilități de aplanare, pe baza concilianței, primind arbitrajul unei curți juridice ca cea din Haga.

Sânt multe alte instituții, cărora le-a dat ființă Societatea națiunilor, condusă fiind de suflul cald al iubirii, în sala rece, a «Reformațiunii» din Geneva, unde se țin adunările generale.

Adunarea generală anuală, care se deschide în 4 Sept., numără între reprezentanții ei și pe unul, pe care preoțimea noastră a avut ocazie să-l asculte și să-i citească operele: este profesorul universitar din Cluj, dl *Sextil Pușcariu*. Ceilalți doi reprezentanți ai României sânt dnii: senator C. Disescu și dl Corneliu Manolescu-Râmnicăneanu, fost prim președinte la înalta curte de casație. Cunoscuta scriitoare, dșoara Elena Văcărescu, este inimoasa secretară a secției române la Societatea națiunilor.

Deocamdată nu sânt primite la Soc. națiunilor statele: Germania, Ungaria și Rusia, deoarece încă n'au dat probe cu «garanții efective despre intenția lor sinceră de a observa angajamentele lor internaționale». Aceasta însă este numai o chestie de timp. Cum se știe, Ungaria a cerut să fie primită în Societatea națiunilor. Se va lua în discuție cererea Ungariei în sesiunea aceasta. Statele unite din America așteaptă deocamdată să vadă cum se va desvolta această societate, pentru ca să adereze mai apoi, sau să o desconsidere. Ținuta Americii atarnă dela statele europene. —

Interes deosebit poate avea pentru preoțimea română problema mandatului asupra Palestinei, adică și a mormântului sfânt. Se știe că Societatea națiunilor a dat «mandat» Angliei ca să «asigure protecția sa asupra locurilor sfinte», iar ministrul (Balfour) englez a înființat crearea unui stat evreu național în Palestina. În Iulie a. c. și-au dat consimțământul și Statele unite la înființarea statului evreesc, cu condiția ca celelalte organizații neevree să se bucure de toate drepturile cetățenești și religioase.

«Consiliul» Societății națiunilor, compus în timpul de față din 8 reprezentanți (Anglia, Franța, Italia, Japonia, Belgia, Brazilia, China și Spania), aducând în discuție mandatul Palestinei în ședința sa ultimă a ajuns să formuleze din nou articolul referitor la Palestina. Eată textul oficial: «Se va numi o comisiune specială din partea puterilor mandatare pentru ca să studieze, să definească și să reguleze toate drepturile și reclamațiunile referitoare la locurile sfinte, precum și diferitele comunități religioase din Palestina. Felul de denumire a membrilor comisiunii, felul cum este compusă și funcțiunile ei vor fi supuse aprobării consiliului societății și comisia nu se va numi și nu va intra în funcțiune înainte de această aprobare». Consiliul a hotărât în unanimitate să se dea mandat Angliei asupra Palestinei. Mandatul va intra automatic în vigoare, îndată ce Franța și Italia vor încunoștința pe președintele consiliului, că au ajuns la o înțelegere asupra unor puncte privitoare la Siria.

În 30 August se va aduna consiliul ca să dea o soluție la problemele născute pe urma mandatului din Palestina. Reprezentantul Spaniei a cerut în numele statului său prezența indispensabilă a unui spaniol între membrii comisiunii palestiniene. Acelaș lucru l au cerut reprezentanții Franței, Italiei și Belgiei, în numele guvernelor lor.

Reprezentantul Angliei, lordul Balfour, a declarat în ședința ultimă: «Vom mai dezbate asupra locurilor sfinte — trebuie să ținem cont la această parte a mandatului de controversile seculare, cari cer un examen minuțios. Singura dorință a guvernului britanic este de a fonda justiția asupra istoriei, dând satisfacție comunităților interesate. El nu se gândește să lipsească o comunitate oarecare de drepturile ei câștigate sau să nedreptățească interesele religioase, oricare ar fi ele».

S'au aranjat astfel lucrurile — declară «Reasumatul lunar al lucrărilor Societății națiu-

nilor» (Iulie 1922), după care luăm notițele privitoare la Palestina — ca, instituindu-se «căminul evreesc național», să nu se atingă nici interesele, nici susceptibilitățile vreunei părți a populației din Palestina.

Cum vedem, sânt multe probleme, cari ne interesează.

H. P. P.

Ancheta școlară

Reprezentanții guvernului și delegații bisericii noastre s'au întrunit Miercuri, în Sibiu, pentru a se consfătuți în afacerea școlărilor confesionale ortodoxe române din mitropolie.

«Au sosit la Sibiu, în acest scop, dnii București dnii Popa Liseanu și N. Gârboviceanu, dnii Brașov dl Dr. I. Blaga, dnii Lugoj, dl Dr. V. Branisce, dnii Arad, părintele Dr. G. Ciuhandu. La consfătuire participă I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae și P. S. Sa episcopul Iosif al Caransebeșului.

Pentru astăzi, Vineri, este așteptat dl Anghelescu, ministrul instrucțiunii.

Despre hotărârile ce se vor lua, vom raporta la timpul său.

Nr. 5811 Plen.

CONCURS

Devenind vacant prin renunțare postul de referent școlar în Consistorul arhidiecezan, pentru ocuparea aceluia se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiunile sânt cele ale asesorilor consistoriali.

Cererile de concurs sânt a se adresa la Consistorul arhidiecezan însoțite cu documentele:

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Absolutor teologic.
4. Absolutor despre studiile academice.
5. Certificat de serviciu.
6. Alte eventuale documente de recomandare.

Sibiu, 8 August 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Știrile zilei

Socoteală. O statistică engleză arată că Liga națiunilor costă anual un milion lire sterline, pe când războiul costă 50 miliarde lire sterline, afară de 30 milioane morți și răniți.

Interesele bisericii. Ni se scrie: Papa a numit pentru partea din dieceza Cenadului care a revenit Iugoslaviei, un guvernator apostolic, adică vicar cu toate drepturile unui arhieru, în persoana lui Radics Rafael. Noi avem peste 100.000 credincioși numai în Torontalul robit. Nu ne îndoim ca eparhia Caransebeșului, care are 3 protopopiate în Iugoslavia va lua măsuri în consecvență.

Un deputat sinodal.

Aviz. La Școala Normală «Andrei Șaguna» din Sibiu se încep cursurile la 15 Sept. n. Inscriserile se fac din 10—14 Sept. Examenele de primire se vor ținea în 8—9 Sept., iar examenele de corigență și particulare din 10—14 Septemvrie.

Direcțiunea

Anunț școlar. La liceul Gh. Lazăr din Sibiu se vor ținea: examenele de corigență în 13 și 14 Septemvrie c., înscrierile în zilele dela 15—20 examenele particulare, integrale, de diferență și de primire pentru cl. I între 15—20 Septemvrie; examenele de maturitate (baccalaureat) în scris în zilele dela 20—23 Septemvrie; examenul oral de maturitate în 25 și 26 Sept. În 20 Septemvrie toți elevii se vor prezenta la școală, unde li se vor publica dispozițiunile de ordine și orarul. În 21 Septemvrie c. se va celebra serviciul divin și se va inaugura anul școlar 1922/23 în cadrul solemnității obișnuite. Cursurile vor începe Vineri, în 22 Septemvrie. Direcțiunea

«Albina», institut de credit și de economii, Sibiu. Cu începere dela 1 Septembrie a. c. sf. n. orele de birou se țin dela 8—12 și 3—6 d. a., orele de casă dela 8—12 și 3—4½ d. a.

Necrolog. Cu durere aducem la cunoștința rudenilor și cunoscuților trecerea din viață a scumpei noastre *Haritina Russu n. Florianu*, văduvă de judecător, întâmplată Mercuri în 17/30 August 1922 la 8 ore seara, în etate de 79 ani. Inmormântarea se va face Vineri în 19 August (1 Sept.) a. c. la ora 5 p. m. din capela cimitierului central. Odihnească în pace! Sibiu 18/31 August 1922. Ne rugăm a se renunța la vizitele de condolență. *Familia Matei Voileanu.*

Dela direcțiunea liceului «Avram Iancu» în Brad. Examenele de corigență se țin în 1 și 2 Sept. 1922, particulare în 4 și 5 Sept. Prenotațiile pentru cl. I. se primesc în 16 Sept. Intrucât numărul elevilor prenotați în cl. I va trece de 60, în 18 Sept. va fi examenul lor de primire în 19 și 20 Sept. *Înscrierile.* În 21 Sept. solemnitatea deschiderii anului școlar, în 22 Sept. începerea cursurilor.

La fondul jubilar Nicolae Cristea, pentru ridicarea de monumente bărbatilor beneritați pentru cauza meseriașilor români, a binevoit a dăruia dl. Dr. George Măcelar, adv. și D-na, Lei 100— în loc de cunună pe mormântul regretatului Dr. Victor Schuster, prim-pretor în Sibiu. — Pentru prinos mulțumesc: *G. Poponea*, președinte, *St. Duca*, secretar.

Înscrierile la școala de ucenici a statului în Sibiu se fac pentru anul școlar 1922/23, din 1—15 Septembrie a. c. zilnic dela 5—8 ore seara, în cancelaria Direcțiunii școlii de ucenici, Strada Urezului Nr. 13. La înscriere elevii vor aduce cu sine certificatul clasei ultime, certificatul de botez, contractul încheiat cu măestrul, buletinul de vaccinare și 50 Lei (Cincizeci Lei) taxă de înscriere și didactru, stabilită de Ministerul Instrucțiunii prin ordinul Nr. 16483/1922, din care taxă elevii ucenici se vor prevedea cu toate cărțile și rechizitele trebuincioase. De taxa aceasta sânt scutiți orfanii de război. Elevii, eventual patronii încredințați cu buna creștere a elevilor ucenici, cari vor întârziia termenul de 15 Septembrie pentru înscriere, se vor taxa cu amendă de 20 Lei (Douăzeci Lei) peste taxa de 50 Lei, de care pedeapsă nu vor fi scutiți nici elevii orfani de război. Prelegerile se încep Luni, în 18 Septembrie în 1922. *Direcțiunea școlară*

Mulțumiri. Comitetul parohial al bisericii ort. române din Dridif, jud. Făgăraș, aduce călduroase mulțumiri credincioșilor marimonioși, cari în urma unui apel au contribuit pentru sfânta biserică. S'au încasat 32.653 Lei, și s'au procurat două clopote în sumă de 21.050 Lei. Restul s'a folosit pentru repararea sfântului lăcaș. Numele donatorilor, cu sume dela 100 Lei în sus, sânt: Văd. Ana G. Streza 500 Lei, I. Dragoș 6 a) 250 Lei, G. Dragoș, dir., Făgăraș 200 Lei, N. Ciora Nr. 36 160 Lei, G. Ciora Nr. 30 150 Lei, G. Lupu, preot, D. Ciora, N. Grama Nr. 18, G. Lungoci Nr. 30, Tamaș Gorun, I. Opreș Nr. 48 N. Opreș, inv., A. Streza Nr. 59, D. Opreș Nr. 68 II. Opreș I. Streza Nr. 59, A. Opreș, văd. Palaghia Hoarști, N. Opreș Nr. 98, I. Gorun Nr. 123, I. Sas I. Dragoș Nr. 143, A. Dragoș Nr. 143 și N. Grancea, câte 100 Lei Dr. D. Vasu, adv., Făgăraș, 500 Lei, D. Crăciun, primar, Cărpiniș, 100 Lei. Dintre credincioșii, aflători în America, deosebit interes au purtat față de sf. biserică frații Ioan E. Gorun Nr. 77 și George P. Lungoci Nr. 144, cari pe lângă jerifa făcută umblând cu colecta pe la frații din America, au mai donat fiecare câte 15 dolari, ear ceilalți frați dupăcum urmează: I. Grancea cu familia 15 dolari, V. Gorun Nr. 66 cu familia, N. Streza Nr. 82 cu familia, Nicolae N. Lungoci, V. Dragoș Nr. 7, N. R. Streza Nr. 79 și I. S. Streza Nr. 95, câte 10 dolari, I. Gorun Nr. 20 cu familia, V. Streza cu familia, R. Opreș Nr. 14, G. Opreș 133, G. I. Opreș Nr. 76, Al. Opreș 120, H. Dragoș Nr. 7, S. Opreș Nr. 71, I. Ciora Nr. 108 și I. Bursan, câte 5 dolari, S. N. Opreș Nr. 53, 4 dolari, Toma Ciora Nr. 115 350 dolari. *Pr. George Lupu. N. Opreș, not. comit.*

Doică sănătoasă caută post

(162) Adresa la administrație 1—1

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Atelierul tehnic de dantură

E. Dieker

Strada Mitropoliei (vis-a-vis de catedrală)

s'a redeschis

(161) 1—1

Prima fabrică română de stampile

OCT. L. VESTEMEAN

Sibiu, str. Țigăriei Nr. 18.

Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis un

Atelier pentru fabricarea stampilelor din cauciuc

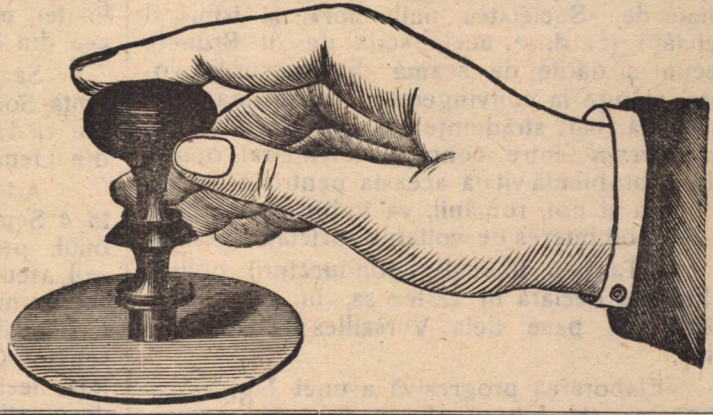
Execut tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane și orice lucrări din bransa aceasta, cu prețuri moderate

Comandele sunt a se adresa la „Librăria Arhidiecezană” Sibiu, str. Mitropoliei 45.

Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.

Nr. prot. 342/1922

(149) 2—3

Concurs repetit

Cu provocare la rezoluțiunea consistorială dela 17 Maiu a. c. Nr. 1947 B. pentru întregirea parohiei de clasa a treia **Nocrich**, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele satorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat, și special cele satorite cu restricțiune de comitetul și sinodul parohial în ședința dela 4 Martie a. c. și aprobate de P. V. consistor arhidiecezan la 17 Maiu a. c. sub Nr. 2152 Bis.

Cererile de concurs împreunate cu documentele necesare să se înainteze subscrisului în termenul susindicat.

Concurenții, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului, să se prezinte în vreo Duminică sau sărbătoare în biserica din parohie, spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Agnita, 19 Iulie 1922.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioachim Munteanu
protopop

Nr. 304

(152) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia cl. III, **Rusciori**, se publică al treilea concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiunile parohului sânt cele normale, satorite în coala B și în normele dela stat.

Cererile de concurs sânt a se adresa oficiului protopresbiteral al tractului Sibiu.

Rusciori, din ședința comitetului parohial dela 31 Iulie 1922.

Al. Bărseanu
preș.

Văzut:

Sibiu, 4 August 1922.

Oficiul protopresbiteral al tractului Sibiu.

Mateiu Voileanu
adm. prot.

Nr. 584/922

(155) 2—3

Concurs nou

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Cibu**, protopresbiteratul Geoagiu, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, se vor înainta subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Concurenții, după prealabila încuviințare a protopopului, pe lângă stricta observare a dispozițiunilor reglementare, se vor prezenta în parohie spre a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu, la 24/11 Iulie 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. rom., în înțelegere cu comitetul parohial.

V. Goron
protopop

ad Nr. 441/1922

(156) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II, **Rapoltul mare** din protopopiatul Geoagiu se publică un nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poftiți a și înainta cererile provăzute cu toate documentele justificatoare subsemnatului Oficiu protopresbiteral în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiunilor reglementare a se prezenta în comună spre a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu la 16/29 April 1922.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu în înțelegere cu comitetul parohial.

V. Goron
protopop.

ad. Nr. 440/1922

(157) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II, **Urolu**, cu filia **Cărpiniș**, din protopopiatul Geoagiu, se publică un concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poftiți a și înainta cererile provăzute cu toate documentele justificatoare subsemnatului în termenul deschis, și pe lângă observarea dispozițiunilor reglementare a se prezenta în comună spre a se face cunoscuți înaintea poporului.

Geoagiu, la 16/29 April 1922'

Oficiul protopopesc al tractului Geoagiu în înțelegere cu comitetul parohial.

V. Goron
protopop

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.